De architect
KOEN VAN SYNGHEL

Bovenlichten, herhaling en vouwwerk: de sterktes van het loodsgebouw. © rr

Dansen op het ritme van meerpalen

KOEN VAN SYNGHEL

De haven van Brussel neemt binnenkort het gloednieuwe 'bouwmaterialendorp' in gebruik: een ongelukkige naam voor een industriële overslagplaats van bouwstoffen. Het nieuwe complex heeft niets van een dorp, maar oogt als een 2.0-versie van de nabijgelegen Thurn & Taxis-entrepots.

Tetra Architecten ontwierp op het ritme van de meerpalen een geraffineerd pakhuis. Ze legden als het ware een meetlat langs de kaai en baseerden zich op de meerpalen om de uitgestrekte site in stroken te verdelen. Ze gingen uit van een overkapping van tien meter en herhaalden die meer dan twintig keer. Dat levert een langgerekte loods op met een zaagtanddak.

Bij nader toezien ontvouwt zich een complexere structuur. De nokken van de overkapping staan niet loodrecht maar diagonaal op de kade. De architecten en de ingenieurs van studiebureau Mouton lijken zich te hebben gewaagd aan Japanse origami. Het betere vouwwerk levert niet alleen een prachtig dak op met bovenlichten, maar door de driehoekswerking is het ook sterker.

Om de inkom te markeren slaan de architecten een bres in het complex. Ze hernemen de diagonale lijnvoering en zo waaiert een semipubliek plein open naar het kanaal. De passanten krijgen zicht op een Brussels postindustrieel landschap waar recycling binnenkort hand in hand moet gaan met de aanvoer van materialen.

Terwijl het voorplein in het verlengde ligt van de Stapelhuisstraat, openen ter hoogte van de Tivolistraat een paar opgewerkte portieken een tweede perspectief op het kanaal. Zo herwinnen ook de woonwijken van Molenbeek en Laken contact met het water, althans visueel.

Als opdrachtgever krijgt de haven van Brussel een gebouw in handen dat bij wijze van spreken zo kan openen als het nieuwe bijhuis van het Centre Pompidou. Natuurlijk voldoet het niet aan museale eisen. Maar het raffinement waarmee structuur, staal, beton en polycarbonaat én licht werden geassembleerd, resulteert in een zilverachtig gebouw dat een groter potentieel heeft dan louter loods.

Op dit ogenblik timmert de bouwmaterialenhandelaar die het in concessie kreeg koterijen in de hallen. Gelukkig heeft de architectuur genoeg ruggengraat om dat gepruts te overleven. Na het lovenswaardige Teirlinckgebouw van Neutelings & Riedijk, mag de Thurn & Taxis-wijk in Brussel zich opnieuw tooien met een parel.

De nieuwe Brusselse havenloods zou zo een bijhuis van het Centre Pompidou kunnen zijn, zo geraffineerd is het

Nu de bouwmaterialenhandel galant werd geconcentreerd in het 'dorp' is het afwachten op het volgende nieuwe element op de site. Hoe elegant zal de brug over het Kanaal het Noordstation dichterbij brengen?

MIA's
MUSIC INDUSTRY AWARDS

met live optredens van

30 januari in Paleis 12 BRUSSEL
VOOR TICKETS EN INFO: EEN.BE/MIAS

sabam for culture · be music be.brussels · BXL LA VILLE DE STAD · één

Een Hollander in het hol van de leeuw

Comedy Met zijn zaalshow 'Schoon' richt Jan Jaap van der Wal zich voor de tweede keer exclusief op het Vlaamse publiek. Maar spot wordt geen hoon.

Schoon.
Jan Jaap Van der Wal
★★★★☆
Gezien op 13 januari in de Arenbergschouwburg, Antwerpen. Nu op tournee.

Hij speelt vrolijk met alledaagse woorden en uitdrukkingen die het midden houden tussen dialect en onbestemd gewauwel. Hij ontdekt een 'fascinerend klankenuniversum' en verbaast zich over de 'ruimte aan mogelijkheden' die onze communicatie biedt. Tegelijk toont hij zich gecharmeerd door de 'simpelheid' van de Vlamingen. In de meest positieve zin van het woord, benadrukt hij meteen, want als 'Hollander' begeeft Jan Jaap van der Wal zich op glad ijs. Wij laten ons niet graag de les lezen door een Nederlander, laat staan uitlachen. En van onze helden moet je afblijven, zoals Van der Wal op de première mocht ondervinden toen hij onschuldige grapjes maakte over Bart De Pauw en de 'heilige' Frank Deboosere. Het bleef even stil in de zaal.

Niet dat de comedian zich daar iets van aantrekt. Hij laat zelfs bewust stiltes vallen, vaak tot de lach helemaal is uitgestorven. Zo blijft wat hij zegt toch iets langer hangen, en dat beperkt zich niet tot cartoonesque avonturen in Gullegem, Sint-Eloois-Winkel of Rijkevorsel. Het vaderschap doet Van der Wal nadenken over de elitaire blanke man die zijn zoontje onvermijdelijk zal worden, en de angst en rancune die hij in brede lagen van de bevolking bespeurt. Hij pleit onomwonden voor bewustwording en legt uit waarom we als mens altijd superieur zullen blijven aan de computer. Hij heeft het over vluchtelingen en Donald Trump, over Marc Coucke en Theo Francken. En hij vraagt zich af waar hij zijn kind het best zou kunnen opvoeden, in Vlaanderen of in Nederland, wat hem weer bij zijn liefde voor dit land brengt. Toch voel je ook een beetje afkeer, of op z'n minst onbegrip, hoe omzichtig Van der Wal zich ook uitdrukt. De spot zou zomaar hoon kunnen worden.

Daar hoedt Van der Wal zich dus voor. Het laatste wat een comedian mag verliezen, is de sympathie van het publiek, en daar zijn wij, Vlamingen, toch al redelijk spaarzaam mee. Zeker als het om een cynische Hollander gaat.

Jan Jaap van der Wal lardeert al die verhaaltjes en beschouwingen met fijne grapjes en langere sketches over Klara, de Nespresso-winkel (Geert Hoste deed het hem al voor) en de Whatsapp-groep van een buurtcomité. Het is superieure standupcomedy van een ervaren rot in het vak, met werk zat in Nederland, die toch de moed heeft gehad om buiten zijn comfortzone te stappen en een heel nieuw publiek aan te boren.

KAREL MICHIELS